

LENKŲ GIMTOJI KALBA

RAŠINIO (TEKSTO INTERPRETACIJOS) VERTINIMO INSTRUKCIJA

2008 m. mokyklinis brandos egzaminas

Wskazówki:

- Jedną pracę sprawdzają co najmniej dwie osoby (wykorzystują przybory do pisania z atramentem lub wkładem odmienną barwy), kierując się niniejszą instrukcją. Pracę komisji sprawdzającej organizuje przewodniczący komisji sprawdzającej.
- Każdy ze sprawdzających dostaje instrukcję oceniania i formularze oceny I części maturalnego egzaminu pisemnego z języka polskiego jako ojczystego (rozprawki / interpretacji tekstu) w 2008 r. – LeG-MBE (zamieszczone na stronie internetowej Centrum Egzaminacyjnego www.egzaminai.lt). Przed rozpoczęciem oceniania każdej pracy sprawdzający zaznacza w formularzu odpowiednią klatkę oceny, wskazując, czy to jest pierwsza z kolei, czy druga ocena (np.

Vertinimas	1	2	3
------------	--------------	---	---

), jeżeli pracę przegląda dopiero pierwszy sprawdzający). Jeden formularz oceny (LeG-MBE) jest przeznaczony do wpisania oceny pracy pisemnej jednego ucznia, dlatego formularze należy przygotować w ilości co najmniej dwukrotnie większej niż jest prac pisemnych. Ponieważ formularz jest o wymiarze A5, wydruki formularzy o wymiarach A4 należy rozciąć na dwie części.
- Wszystkie błędy i usterki, dotyczące treści czy spójności pracy pisemnej, oceniający podkreśla w tekście i zaznacza za pomocą znaków umownych na marginesach czystopisu ucznia (znaki umowne: **ort.** lub **I** – błąd ortograficzny; **int.** lub **V** – błąd interpunkcyjny; **leks.** – błąd leksykalny; **gram.** – błąd gramatyczny; **styl.** – błąd lub usterka stylistyczna; **komp.** – usterki w kompozycji tekstu; **akapit** – nielogiczne lub niekonsekwentne wyodrębnienie akapitu; **spójn.** – usterki w zakresie spójności tekstu; **log.** – błąd w logice rozumowania; **fakt.** – błąd merytoryczny). Brudnopis nie jest sprawdzany. Następnie oceniający liczy błędy każdego rodzaju i ustala według podanych tabel oceny liczbę uzyskanych punktów, uwzględniając każde z kryteriów. Zdobyte przez ucznia punkty wpisuje się do odpowiednich rubryk formularza i odnotowuje się ogólną liczbę punktów.
- Jeżeli oceny wystawione przez dwie osoby sprawdzające (suma punktów) **różnią się od siebie nie więcej niż o 5 punktów**, przewodniczący komisji sprawdzającej wypełnia trzeci formularz oceny (zaznacza w formularzu klatkę 3-ej oceny) w następujący sposób:
 - jeżeli różnią się oceny (suma punktów) według osobnych aspektów (aspekty: treść; forma; poprawność językowa), przewodniczący oblicza średnią sumę punktów; jeśli trzeba, zaokrągla ją do liczby całkowitej i tę średnią sumę wpisuje w formularzu oceny w odpowiedniej dla danego aspektu klatce (na szarym tle). Nie wypełnia natomiast innych klatek, przeznaczonych do wpisania liczby punktów za każde osobne kryterium;
 - jeżeli według jakiegoś aspektu oceny się nie różnią, przepisuje ocenę w klatce przeznaczonej do wpisania sumy punktów za ten aspekt;
 - oblicza ostateczną sumę punktów i wpisuje ją w odpowiedniej klatce.
- Jeżeli ocena **różni się więcej niż o 5 punktów**, przewodniczący komisji sprawdzającej sprawdza pracę ponownie i całkowicie wypełnia trzeci formularz oceny (zaznacza klatkę trzeciej oceny).
- Formularze oceny są przechowywane razem z pracami uczniów.

OCENA TREŚCI WYPRACOWANIA - ROZPRAWKI (24 PUNKTY)

Kryteria	Normy ocen	Punkty
1. TEMAT (zrozumienie i rozwinięcie tematu)	<ul style="list-style-type: none"> • Właściwe zrozumienie i wyczerpujące rozwinięcie tematu, właściwe zinterpretowanie wszystkich słów-kluczy zawartych w temacie • Właściwe zrozumienie, lecz niedostateczne rozwinięcie tematu. Właściwe zinterpretowanie nie wszystkich słów-kluczy zawartych w temacie..... • Właściwe zrozumienie, lecz niedostateczne rozwinięcie tematu. Odniesienie się nie do wszystkich słów-kluczy zawartych w temacie..... • Niedokładne zrozumienie i niedostateczne rozwinięcie tematu. Niewyraźne odwołania do słów-kluczy, zawartych w temacie. Liczne odstępstwa od tematu • Wypracowanie nie na temat lub praca stanowi rozważania na różne podane tematy egzaminacyjne..... 	6-5 4 3 2-1 0
2. MYŚLENIE (główna myśl i argumentacja tez)	<ul style="list-style-type: none"> • Główna myśl jasna, logiczne i przejrzyste sformułowanie kolejnych stwierdzeń, składających się na rozstrzygnięcie problemu zawartego w temacie. Logiczny tok rozumowania, wszystkie tezy wyczerpująco uargumentowane lub poparte odpowiednimi cytatami..... • Główna myśl jasna; logiczny tok rozumowania: w zasadzie logiczna, lecz zdawkowa argumentacja, nie wszystkie tezy są uargumentowane albo nie wszystkie podane przykłady (np. cytaty) są opatrzone należyтым komentarzem..... • Są elementy rozważań, lecz główna myśl wypracowania gubi się; tezy niedostatecznie uargumentowane, są przypadki naruszenia logiki i konsekwencji rozumowania • Brak konsekwentnie wyłożonej głównej myśli; są elementy rozważań, lecz tezy niedostatecznie uargumentowane lub większość argumentów nie uzasadnia tez. Argumentacja chaotyczna, liczne braki w logice i konsekwencji rozumowania • Brak konsekwentnie wyłożonej głównej myśli, logiki rozumowania. Tezy nieuargumentowane bądź argumenty nie uzasadniają tez..... 	6-5 4 3 2-1 0
3. TEORIA LITERATURY (operowanie wiedzą z teorii literatury)	<ul style="list-style-type: none"> • Uzasadnione i konsekwentne wykorzystanie elementów analizy teoretycznoliterackiej, operowanie niezbędnymi pojęciami • Uzasadnione, lecz tylko sporadyczne wykorzystanie elementów analizy teoretycznoliterackiej, brak konsekwencji w operowaniu niezbędnymi pojęciami • Sporadyczne wprowadzenie elementów analizy teoretycznoliterackiej bez należytego uzasadnienia • Brak wykorzystania analizy teoretycznoliterackiej, operowania niezbędnymi pojęciami 	4-3 2 1 0
4. TŁO I KONTEKSTY (kulturowe i historycznoliterackie, znajomość utworu)	<ul style="list-style-type: none"> • Umotywowane przywołanie różnorodnych kontekstów (znajomość tekstu utworu, twórczości pisarza, kontekstu epoki itd.). Nie więcej niż 1 błąd merytoryczny • Ograniczone, jednostronne odwoływanie się do kontekstów (np. bez tła epoki czy bez uwzględnienia całej treści utworu itp.). 2–3 błędy merytoryczne • Brak odwołań do kontekstu 	3-2 1 0
5. AUTOEKSPRESJA (poglądy i wartościowanie)	<ul style="list-style-type: none"> • Próby zaprezentowania własnej interpretacji lektury. Jasno, konsekwentnie wyrażone i uzasadnione wartościowanie oraz postawa wobec omawianych zagadnień • Własna interpretacja omawianej lektury w szczegółach niekonsekwentna lub nielogiczna. Jest wyrażone wartościowanie i postawa wobec omawianych zagadnień, lecz brak uzasadnienia lub konsekwencji..... • Brak własnej interpretacji lektury. Brak oceny i wyrażania własnych poglądów 	3 2-1 0
6. ORYGINALNOŚĆ (erudycja, twórcze podejście)	<ul style="list-style-type: none"> • Erudycja, celowe przywołanie materiału pozaprogramowego; szczególnie interesujące logiczne wywody, twórcze podejście, oryginalność i dojrzałość sądów, skojarzeń itp..... 	2-1-0

OCENA TREŚCI INTERPRETACJI (24 PUNKTY)

Kryteria	Normy ocen	Punkty
1. TREŚĆ (omówienie treści)	• Wyczerpujące i uzasadnione omówienie treści: tematyki, problematyki oraz głoszonych w utworze wartości	6
	• Uzasadnione omówienie treści: tematyki, problematyki oraz głoszonych w utworze wartości. Niedostrzeżenie 1-2 drugoplanowych elementów treści	5
	• Uzasadnione omówienie wybranych (nie wszystkich) dominujących elementów treści lub nieumiejętność odróżnienia elementów dominujących od drugoplanowych.....	4 3-2
	• Ogólne omówienie tematyki lub problematyki interpretowanego utworu..	1
	• Wskazanie jedynie mniej istotnych elementów treści, brak należytego uzasadnienia	0
	• Brak omówienia treści interpretowanego tekstu	
2. MYŚLENIE (logika rozważań)	• Logiczny i spójny tok rozumowania: liczne przykłady uogólniania, wnioskowania, porównywania i/lub wyjaśniania. Wszystkie tezy wyczerpująco uargumentowane. Wprowadzenie cytatów uzasadnione, opatrzone logicznym komentarzem ucznia.....	4-3
	• Pojedyncze przykłady logicznego uogólniania i wnioskowania. Tezy niedostatecznie uargumentowane, są przypadki naruszenia logiki i konsekwencji rozumowania. Wprowadzenie cytatów na ogół uzasadnione, lecz opatrzone niewystarczającym komentarzem ucznia	2-1
	• Brak logicznych uogólnień i wniosków. Tezy nieuargumentowane bądź argumenty nie uzasadniają tez.....	0
3. TEORIA LITERATURY (omówienie poetyki, budowy artystycznej tekstu: <i>rola podmiotu, narratora, sytuacja liryczna, nastrój, kompozycja, przestrzeń, czas, akcja, itd. – w zależności od rodzaju interpretowanego tekstu</i>)	• Wyczerpujące i uargumentowane omówienie poetyki tekstu (z wyjaśnieniem funkcji wszystkich omawianych elementów budowy artystycznej)	6-5
	• Pełne, lecz niedostatecznie uargumentowane omówienie poetyki.....	4
	• Niepełne i niedostatecznie uargumentowane omówienie poetyki.....	3
	• Wskazanie jedynie dominujących elementów budowy artystycznej tekstu, z częściowym omówieniem ich funkcji	2
	• Wskazanie 1-2 elementów budowy artystycznej tekstu bez należytego uzasadnienia	1
	• Brak omówienia poetyki tekstu	0
4. TŁO I KONTEKSTY (kulturowe i historycznoliterackie)	• Umotywowane przywołanie różnorodnych kontekstów (kontekst całości omawianego utworu, twórczości pisarza, epoki itp.), zarówno kulturowych, jak i historycznoliterackich. Brak błędów merytorycznych....	3
	• Częściowo umotywowane przywołanie elementów kontekstu kulturowego lub historycznoliterackiego. Nie więcej niż 1-2 błędy merytoryczne.....	2
	• Niedostateczne odwoływanie się do kontekstu. 2–3 błędy merytoryczne	1
	• Brak odwołań do kontekstu	0
5. AUTOEKSPRESJA (poglądy i wartościowanie)	• Próby zaprezentowania własnej spójnej treściowo interpretacji lektury. Jasno, konsekwentnie wyrażone i uzasadnione wartościowanie oraz postawa wobec omawianych zagadnień	3
	• Własna interpretacja omawianej lektury w szczegółach niekonsekwentna lub nielogiczna. Jest wyrażone wartościowanie i postawa wobec omawianych zagadnień, lecz brak uzasadnienia lub konsekwencji	2-1
	• Brak własnej interpretacji lektury. Brak oceny i wyrażania własnych poglądów	0
6. ORYGINALNOŚĆ (erudycja, twórcze podejście)	• Erudycja, celowe przywołanie materiału pozaprogramowego; intertekstualność; szczególnie interesujące logiczne wywody; twórcze podejście, oryginalność i dojrzałość sądów, skojarzeń itp.	2-1-0

OCENA FORMY WYPRACOWANIA (14 PUNKTÓW)

(dotyczy zarówno rozprawki, jak i interpretacji)

Kryteria	Normy ocen	Punkty
1. KOMPOZYCJA tekstu	<ul style="list-style-type: none"> Trójdzielna kompozycja (odpowiedni wstęp, rozwinięcie, zakończenie), zachowanie właściwych proporcji między częściami pracy 2-3 usterki..... Więcej niż 3 usterki lub brak jakiejkolwiek koncepcji kompozycyjnej..... 	2 1 0
2. STRUKTURA AKAPITÓW	<ul style="list-style-type: none"> Logiczne i konsekwentne wyodrębnianie kolejnych akapitów o uprządkowanej wewnętrznej strukturze (wszystkie akapity, występujące kolejno po sobie, są ze sobą logicznie powiązane, wszystkie zdania każdego akapitu rozwijają jedną myśl, związaną z główną myślą i tematem wypracowania). Nie więcej niż 1 usterka 2 usterki 3-4 usterki..... Więcej niż 4 usterki 	3 2 1 0
SPÓJNOŚĆ TEKSTU	<ul style="list-style-type: none"> Tekst jednolity, spójny. Zachowana jedność nadawcy, odbiorcy i tematu wypowiedzi pisanej. Poprawnie wprowadzone cytaty, przytoczenia lub jakiejkolwiek odwołania się do źródeł; ich liczba i objętość nie przysłania toku rozumowania ucznia. Nie więcej niż 1 usterka 2-3 usterki 4-5 usterek..... Więcej niż 5 usterek 	3 2 1 0
4. JĘZYK I STYL (właściwości stylu)	<ul style="list-style-type: none"> Zharmonizowanie stylu wypowiedzi z treścią i formą pracy, zachowanie jednorodności stylistycznej, różnorodność konstrukcji składniowych, konsekwentne zachowanie jedności form czasowników, bogate słownictwo. Wypowiedź zwięzła, zrozumiała, precyzyjna, logiczna, harmonijna. Nie więcej niż 2 usterki 3-4 usterki..... 5-6 usterek..... 7-9 usterek..... 10-12 usterek..... ponad 12 usterek..... 	5 4 3 2 1 0
5. SWOISTOŚĆ i oryginalność wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> Forma wypowiedzi szczególnie wyróżniająca się oryginalnością, dojrzałością lub artystycznością wyrazu..... 	1-0

POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA (22 PUNKTY)

(dotyczy zarówno rozprawki, jak i interpretacji)

1. Błędy gramatyczne i leksykalne	Punkty	2. Błędy ortograficzne	Punkty	3. Błędy interpunkcyjne	Punkty
0-1	12	X	X	X	X
2	11	X	X	X	X
3	10	X	X	X	X
4	9	X	X	X	X
5	8	X	X	X	X
6-7	7	X	X	X	X
8-9	6	X	X	X	X
10-11	5	0-1	5	0-1	5
12-13	4	2-3	4	2-3	4
14-15	3	4-5	3	4-5	3
16-17	2	6-7	2	6-7	2
18	1	8-9	1	8-9	1
ponad 18	0	ponad 9	0	ponad 9	0